

A 2005. ESZTENDŐ FŐBB SZAKMAI ESEMÉNYEI ÉS EREDMÉNYEI, TOVÁBBÁ A GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA ÉVES STATISZTIKÁJA

Ebben az összeállításban – az utóbbi években kialakult gyakorlat szerint – megint áttekintjük szakterületünk elmúlt évi fontosabb eseményeit. Így lényegében összeáll a 2005-ös esztendő „folyóirat-statisztikája” is. Hiszen folyóiratunk feladatának tekinti a földügyi szakág (földmérés–térképészet, ingatlan-nyilvántartás, földhasználat) programjainak, gondjainak és természetesen eredményeinek bemutatását.

A soron következő statisztikai összeállítást ebből az alkalomból egy új fejezettel bővítettük. Ebben felsoroljuk azokat a kiemelkedő eseményeket, eredményeket, gondokat, amelyek lényegében reprezentálják szakterületünk 2005. évi tevékenységét (egy esetben azonban 2004. évi) és a hazai viszonyokat. (Kezdjük is talán éppen ezekkel!)

A magyar geodézia, térképészet és távérzékelés tudományos tevékenységének magas szintű elismeréseként kell üdvözölni a következőket.

- *Detrekői Ákos* akadémikust bízták meg a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöki teendőinek ellátásával.
  - *Ádám József* akadémikust (a BME egyetemi tanárát, a FÖMI Kozmikus Geodéziai Observatóriumának egykori, nemzetközileg is elismert tudományos munkatársát) választották meg az MTA Földtudományok Osztálya elnökének.
  - *Meskő Attila* akadémikus lett az MTA főtitkára, aki geofizikus végzettsége révén, az ELTE Geofizikai Tanszékének professzoraként, majd tanszékvezetőjeként a lehetséges legjobb bázist jelentheti a magyar geodéziai tudomány (azon belül különösen a geodinamika) számára. Szakterületi tudománypolitikai jelentőségű a főtitkár FÖMI-ben tett látogatása és az FVM közigazgatási államtitkárával folytatott együttműködési tárgyalása.
  - Újjá alakult az MTA Geodéziai Tudományos Bizottsága. Elnöke *Závoti József*, alelnöke *Mihály Szabolcs*, titkára pedig *Barsi Árpád* lett.
  - A BME Építőmérnöki Karán szeptemberben megindult az új rendszerű (4 éves) *Geoinformatikus mérnök* (BSc) alapképzés. (Ennek folytatása lesz a 2009-től induló *Földmérő és Térinformatikai mérnök* (MSc) szakképzés).
  - A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya tudomány napi nyilvános ünnepi ülés keretében megemlékezett három kiemelkedő geodéta akadémikus, *Kruspér István* születésének 150., *Oltay Károly* halálának 50. és *Hazay István* halálának 10. évfordulójáról.
  - Újbuda (Budapest XI. kerület) Önkormányzata emléktáblát avatott *Oltay Károly* műegyetemi geodézia professzor Bartók Béla úti egykori lakóházán.
  - A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya nyilvános osztályülés keretében hat tudományos előadással köszöntötte *Biró Péter* akadémikust 75. születésnapja alkalmával.
  - A földügy (azon belül a földmérés, térképészet, ingatlan-nyilvántartás és távérzékelés) elmúlt évi tevékenységének területén különösen a következők érdemelnek kiemelését.
- a) Az egész országban befejeződött a KÜVET-program, ami kétségtelenül jelentős eredmény, ugyanakkor ennek az az ára, hogy az informatikailag korszerű objektum orientált külterületi térképek (DAT) megvalósítására még vissza kell térni; beleértve a helyszínelést és a változások átvezetését is.
  - b) Az egész földügyet aggasztja az a tény, hogy elsősorban az ingatlan-nyilvántartás jogos igényeinek kielégítése célját szolgáló nagyméretarányú felmérések előírt pénzügyi forrásait (lásd a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény és kapcsolódó jogszabályok) a költségvetés nem biztosította. Így vált szükségessé tetemes bankhitelek felvétele (16,4 milliárd forint) és a visszafizethetőség egyelőre legalábbis „kérdőjeles”.
  - c) A megyei földhivatalok vezetői sorában egyre kevesebb azon vezetők száma, akik végzettségük és szakmai gyakorlatuk alapján (földmérési, informatikai végzettség) képesek áttekinteni a most folyó, kiemelkedően nagy jelentőségű információ technológiai fejlesztéseket, és így az általuk vezetett földhivatalok elismert partnerei lehetnének a FÖMI-ben folyó fejlesztéseknek. 2005-ben *dr. Riegler Péter*, *Kiss Sándor* és *Berényi András* ment nyugdíjba. Rövidesen további – az előbb említett szakterületek tekintetében is – felkészült vezetők érik el a nyugdíjkorhatárt.
  - d) A szakterület másfél-száz éves fejlődését a múltban is zavarták a két fő területet (földmérés és

nyilvántartás) érintő átszervezések (szétválasztások, majd újra „összehozás”). De nem ment zavar nélkül az egykori ÁFTH 1967-es MÉM-be integrálása sem. Ezért okozott nyugtalanságot az az IM törekvés, hogy az ingatlan-nyilvántartás kerüljön újra a bíróságokhoz.

S bár ez mára lekerült a napirendről, de ebben a kérdésben kormányzinten nem történt végleges állásfoglalás. Ezért vállalkozott a folyóirat Szerkesztőbizottsága kultúrált és csendes demonstrációra, amellyel a Geodézia és Kartográfia 2005/3–6. számaiban jelent meg. Ez jól sikerült és egyértelmű állásfoglalást eredményezett, hiszen a szakterület magas rangú és elismertségű tagjai (akadémikusok, egyetemi tanárok és vezető beosztásúak stb.) egyértelműen kiálltak a „komplex” földügyi szakigazgatás mellett; azaz a földmérés és ingatlan-nyilvántartás együvé tartozása mellett. Remélhetőleg a földügyi egység megbontását célzó újabb elképzelés nem lesz; vagy ha igen, akkor az FVM vezetés meg tudja védeni a területet.

- e) Az elmúlt év hasonló tárgyú összeállítása során (GK 2005/1. 34. old. jobb hasáb, fent) már említettük a Cartographia Kft. privatizálásával kapcsolatos ügyet. 2005-ben újabb eseménynek lehettünk tanúi, hiszen a Kft. mára eladta a nyomdát, és annak területét üzlethelyiség céljára adta bérbe!

Ebből a tényből azonban még más is következik (nem csupán a nyomda eladása). Nevezetesen az, hogy az egykori Kartográfia Vállalat (KV) privatizációja során az új tulajdonosok kezébe kerültek nem csak a KV egykori termékei, hanem az ezen kiadványokhoz felhasznált állami topográfiai térképekből átvett nagy mennyiségű (és nagy értékű) adatok és információk is!

A szomorú helyzeten némileg javított az, hogy a privatizált Carographia Kft. által eladásra meghirdetett, a Bosnyák téri térképész székház kb. 1/3-ad részét képező területnek a szakigazgatás céljaira (pl. földhivatal) történő „visszavásárlását” a FÖMI kezdeményezte, *Benedek Fülöp* közigazgatási államtitkár mellé állt, és az FVM hivatalosan, finanszírozással támogatta azt.

- f) Szerencsére csak kisebb zavart okozott a földügyi területén, hogy 2005. április végén mentette fel a kormány elnöke az ágazati minisztert, és lett az FVM új minisztere *Gráf József*. Abban, hogy ez a váltás a földügy szempontjából nem eredményezett érdemi nehézségeket, nagy része volt a folyamatosságának, amely első sorban *Benedek Fülöp* közigazgatási államtitkárnak és *dr. Berczi Norbert* h. államtitkárnak volt köszönhető.

- g) Ugyancsak nagy jelentősége van annak, hogy a NyME Székesfehérvári Geoinformatikai Karán az elmúlt években megkezdődött az „ingatlan-nyilvántartási szervező” szakemberek képzése is. Az első ilyen képzettségű szakemberek az elmúlt évben kapták meg a felsőfokú iskolai végzettséget igazoló oklevelüket.

- h) Hangsúlyos jelentőségű, hogy a FÖMI programja keretében már másodízben került sor az ország egész területének 1:30 000 méretarányú légifényképezésére, és megkezdődött a digitális ortofotó-állomány (MADOP 2005) előállítására és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) felújítása. Ezzel új távlatok nyílnak Magyarország jövőbeli térképezése, a topográfiai térképek digitalizálásával egybekötött részbeni felújítása, a többirányú igények gyors és korszerű adatokkal való kielégítése területén is.

- i) A szakigazgatási know-how és adatok (térképi, távérzékelési, térinformatikai) társadalmi aktualitásában jelentős esemény volt 2005-ben a parlagra elleni védekezés beindítása, amelyben a FÖMI és a földhivatalok közreműködtek, továbbá a VINGIS elnevezésű szülőültetvény térinformatikai rendszer FÖMI-s beindítása. Mindkettőt jogszabály írja elő. Szakigazgatásunk bevonása szakmailag kedvező fejlemény. A baj csak az, hogy az intézmény-hálózatban ezt nem kísérte a többletfeladathoz kapcsolódó létszámfejlesztés.

- j) Érvénybe lépett a közigazgatási eljárásról szóló új törvény, a Ket. Ehhez illeszkedően az ingatlan-nyilvántartási törvényt módosítani kellett. Ez erőteljesen az információs társadalom irányába mozdította el szakigazgatásunkat.

Végül néhány szót a szakterület társadalmi/szakmai intézményeiről, azok együttműködéséről is.

- a) A sort az MFTTT által szervezett ez évi győri Vándorgyűléssel kell kezdeni, amely mind volumenében, mind pedig minőségi értelemben kiemelkedő sikert hozott!

- b) Az egykori GKE helyetti MFTTT (szerény véleményünk szerint) jól teljesít. A továbblépés alapját kell képezze az a körülmény, hogy az egykori MTEsz mára már anakronisztikus és nem potens. A szakmai civil szerveződések körében néhány éve új szint jelent a Magyar Földmérési és Térképészeti Vállalkozók Egyesülete /MFTVE/. Remélhetőleg mindkét szervezet tisztában van azzal, hogy a földmérés–térképezés területén tevékenykedők jobb képvisellete érdekében (már a képviseltek viszonylag kis létszáma okán is) csak a közeledő és a célirányos együttműködést választhatja!

c) Megint más kérdés az MFTTT és a (mérnöki) kamarák párhuzamos létezése. Valószínűleg mindkét oldal akkor jár el helyesen, ha tudomásul veszi a másik létezését, ugyanakkor képes lesz saját tevékenységének olyan továbbfejlesztésére, amely a progressziót szolgálja, és nem rongja a közös érdekeket (a teljes földmérés és a földügy ügyét).

d) Ugyancsak figyelmet érdemel, hogy az egykori GKE-nek, majd az MFTTT-nek sikerült kapcsolatot létesítenie a romániai (erdélyi) kollégákkal, amely mára együttműködéssé fejlődött (MFTTT és EMT). Ezen a területen azonban még sok a teendő. Cél-szerű lenne intézményi kapcsolatot kialakítani a többi szomszédos ország szakmai szervezeteivel is; de kizárva a „nacionalista” törekvéseknek még a gyanúját is. Ha ez a kezdeményezés sikerrel jár, akkor a szlovák, horvát, szlovén stb. nyelvet beszélő kollégák mellett rá fogunk találni az ott élő magyar anyanyelvű kollégákra is!

e) A magyar földmérési–terképészeti és nyilvántartó szakemberek sikeres nemzetközi szereplésének igazolására jó példa, hogy 2004-ben, a Nemzetközi Földmérő Szövetség (FIG) keretében működő tíz bizottság közül kettőnél is magyar szakembert választottak bizottsági elnöknek; nevezetesen:

- dr. Márkus Béla egyetemi tanárt a FIG 2. sz. Bizottság elnökévé;
- Osskó András hivatalvezető helyettest pedig a FIG 7. sz. Bizottság elnökévé.

Mindannyiunk részéről köszönettel tartozunk nekik, és kötelességünk is számukra a szükséges segítséget megadni, hogy a 2006. évi hivatalba lépésüktől kezdődően felkészülten képviselhessék a célterületüket, valamint azon keresztül a Társaságunkat, a magyarországi szakembereket és érintett intézményeket. 2005-ben mind az MFTTT, mind pedig a saját munkahelyük részéről az igényelt támogatást vezetett kollégáink megkapták.

E kissé hosszúra sikeredett bevezető után rátérünk a már „hagyományosnak” is tekinthető „éves statisztikáinkra”.

Először is emlékeztetni szeretnénk arra, hogy az I. táblázatban megadott szerzők azok, akik kétszer vagy többször publikáltak lapunkban, azaz $n \geq 2$ db/év. És külön-külön igaz kell legyen ez egyrészt a folyóirat első felére (tanulmányok és egyéb – pl. protokoll-anyagok), továbbá a lap második felében található többi írásra (ismertetés, riport stb.).

Ugyanakkor olyan esetben, ha a kérdéses szerző az egyik csoportban (pl. tanulmányok) már felkerült a listára, akkor feltüntettük a másik csoportban közölt írásainak számát akkor is, ha ott $n < 2$.

I. táblázat

Többször publikáló szerzők

Név	Tanulmányok (db)	Szemle (stb.) db
Apagyi Géza	3	1
Azari Bertalan	3	-
Balázsik Valéria	-	3
Barsi Árpád	2	1
Biró Péter	1	2
Elek István	2	-
Fejes István	-	4
Herczeg Ferenc	2	-
Joó István	4,5	7
Karsay Ferenc	3	3,5
Klinghammer István	-	2
Kurucz Mihály	4	-
Mihályi Balázs	-	2,5
Osskó András	-	4
Paizs Zoltán	2,33	-
Papp Iván	-	2
Papp-Váry Árpád	-	2
Raum Frigyes	-	2
Sándor József	-	4
Székely Domokos	-	7
Verebiné Fehér Katalin	-	3

Hasonlóképpen érvényesítjük a már elmúlt évben alkalmazott azon elvet is, hogy egy közölt interjú esetében nem csak az interjú készítőjét díjazzuk, de egy pontot kap az interjú alanya is, hiszen neki is fel kellett készülnie.

A kiemelését érdemlő szerzők a tanulmányok vonatkozásában: Apagyi Géza, Azari Bertalan, Barsi Árpád, Bíró Péter, Elek István, Herczeg Ferenc, Karsay Ferenc, Kurucz Mihály, Paizs Zoltán, szemleanyag vonatkozásában pedig: Balázsik Valéria, Bíró Péter, Fejes István, Karsay Ferenc, Klinghammer István, Mihályi Balázs, Osskó András, Papp Iván, Papp-Váry Árpád, Raum Frigyes, Sándor József, Székely Domokos és Verebiné Fehér Katalin. Külön elismerés illeti Bíró Péter akadémikust, aki Homoródi Lajos professzor egykori áldozatkész munkáját (idegen nyelvű kiadványok ismertetése) folytatva két idegen nyelvű, nagy terjedelmű értékes mű ismertetésére vállalkozott. Jó lenne, ha a fiatalabb nemzedék is vállalkozna hasonlóra.

A „többször publikáló” szerzők bemutatása mellett vélhetően figyelmet érdemel az is, hogy az elmúlt évi 12 db számban rendelkezésre álló összes belső oldalszám ($12 \times 48 = 576$ oldal) a felhasználás szerint

miként oszlott meg az ún. „főcikk” és a „szemleanyagok” viszonylatában.

Ha az 576 oldalból levesszük a két oldal tartalomjegyzéket (természetesen 12x2=24 oldalt), akkor a megmaradó hasznos összes oldalszám/év = 552. Ennek a fentebb már jelzettek szerinti megoszlása:

főcikk:	332 oldal
szemle-anyag:	220 oldal
összesen:	552 oldal.

Ez azt jelenti, hogy a főcikk/szemle-anyag arány kerekben 60%, ill. 40%. Ami – úgy tűnik – egy egészséges arány. Természetesen tovább lehetne részletezni a „főcikkben belüli” megoszlást (pl. nagy értékű tanulmányok, szakmai cikkek és ún. „protokoll-anyagok”). Célszerű lenne ezek belső arányát az első kettő javára tovább növelni. Ennek azonban elég erős korlátai vannak; nevezetesen a tanulmányok és szakcikkek írására vállalkozók köre elég szerény, másrészt az ún. protokoll-anyagok erősebb korlátozása hátrányos helyzetbe hozhatja a teljes szakterületet.

Megtartva az előző évek értékelésénél kialakított táblázat-sorrendet, a II. táblázat mutatja, hogy a szerkesztőség miképpen gazdálkodott a borítóképek nyújtotta lehetőséggel. A táblázat alapján a következő megállapításokat tehetjük:

- a felhasználás módja közel áll az elmúlt évihez;
- legjelentősebb, a kérdéses számban publikált tanulmányok kiegészítő hangsúlyozása;
- a „csendes demonstráció”-ra fordított négy oldal remélhetőleg jó befektetés volt;
- az „egyéb” célú felhasználás mögött a „karácsonyi áhítat”-ra való felhívás (megbékélés/szeretet) szerepel a 12. szám címlapján.

A tárgyévben tartott nagyrendezvények jellemző adatai és az ezekről szóló ismertetések késését (látencia) tartalmazza a III. táblázat. A táblázat sok mindentől tájékoztat. Először is a három sikeres MFTTT hazai rendezvény érdemel figyelmet: azaz

- a Társaság operativitása tovább nőtt, és ezzel együtt – szorosabb lett az MFTTT és az FVM közötti együttműködés, továbbá

II. táblázat

A borító-képek megoszlása

Felhasználás	db/év
Az adott számban megjelent tanulmányhoz (cikkhez) kapcsolódóak	24
„Csendes demonstráció”	4
Kiemelt rendezvényhez kapcsolódó képek	5
Régi térképek bemutatása	2
Hirdetés	12
Egyéb (karácsony)	1
Összesen (4x12)	48

– a bevételek révén mérséklődtek a Társaság pénzügyi gondjai.

A rendezvények ideje és az erről szóló első publikálás között eltelt idő mindhárom magyarországi rendezvénynél a minimálisra csökkent, hiszen a rendezvény követő folyóiratban az ismertetés (riport) megjelent. (Az erdélyi testvérszervezet rendezvénye esetén pedig nem vállalkozhattunk a kézirat sürgetésére.)

III. táblázat

Tárgyévi nagyrendezvények és a kapcsolódó tudósítások

tárgya és helye	A rendezvény		Résztevők száma	Első publikálás
	szervezője	ideje		
Változó szabályozások (Bp. Sunlight Hotel)	MFTTT	2005. 04. 28–29.	75 fő	2005/6.
Kataszter és telekkönyv (Sepsiszentgyörgy)	EMT	2005. 05. 19–22.	160 fő	2005/8.
Geodéziai Vándorgyűlés (Győr, Széchenyi I. Egyetem)	MFTTT	2005. 06. 30–07. 02.	~300 fő	2005/7.
„Elkészült a KÜVET” c. konferencia (Bp. Sunlight Hotel)	MFTTT	2005. 11. 24–25.	~120 fő	2005/12.

Befejezésül, a Szerkesztőség nevében a lap olvasóinak szíves elnézését kérjük, amiért a novemberi számot csak a decemberivel együtt tudtuk postázni. (Itt nem a nyomda késése volt az ok, hanem a postázással megbízott cég hanyagsága.) A hasonló esetek elkerülése érdekében a Szerkesztőség javaslatot tett az MFTTT vezetése felé, hogy mely részfeladatok kerüljenek a Szerkesztőség hatáskörébe; természetesen a pénzügyi jogosultságok kivételével!

(Végül a szerző megköszöni mindazokat a javaslatokat, amelyeket dr. Biró Péter akadémikus és dr. Mihály Szabolcs, a FÖMI főigazgatója az anyag gazdagítása végett a főszerkesztőhöz eljuttatott.)

Joó I.

NÉHÁNY SZÓ A JUBILEUMI EMLÉKKÖNYV SZERKESZTÉSÉRŐL

Lapunk 2005/10. számában a Társaság vezetése egy felhívást tett közzé, amelyben tájékoztatást adott a Társaság megalakulásának ez évben esedékes 50. évfordulójával kapcsolatos megemlékezésekről. A felhívásban említés történik egy jubileumi Emlékkönyv kiadásáról is, amelynek előkészületei a felhívás megjelenésével egyidejűleg meg is kezdődtek.

A Szerkesztőbizottság véglegesítette az Emlékkönyv tartalmának főbb fejezeteit, és felosztotta egymás között azok szerkesztését, megírását. Az egyes fejezetek szerzői kidolgozták a részletesebb tartalmi vázlatot, és ezek alapján elkészült a tartalomjegyzék végleges változata, amelyet a Társaság főtítkára és a főszerkesztő – kisebb-nagyobb módosításokkal – az alábbiak szerint hagyott jóvá:

Tartalomjegyzék

Előszó (Apagyi Géza MFTTT elnök)
Bevezetés (Szerkesztőbizottság)
Köszöntők (dr. Ádám József akadémikus,
dr. Biró Péter akadémikus,
dr. Detrekői Ákos akadémikus,
dr. Klinghammer István akadémikus)
Köszönet a kiadás támogatóinak

1. Szakmatörténeti visszatekintés az 1956 előtti időkre (dr. Karsay Ferenc)

- 1.1. Az európai földmérés és térképészet mérföldkövei
  - 1.1.1 Szak- és tudományterületünk több évezredes hagyományai az ókorból
  - 1.1.2 A görög és a római elődök
  - 1.1.3 A kataszter megindulása Ausztria-Magyarországon
  - 1.1.4 A technikai és módszerbeli fejlődés
  - 1.1.5 Nemzetközi együttműködések
  - 1.1.6 Országos térképművek és tematikus atlaszok kiadása
  - 1.1.7 Szakemberképzés
  - 1.1.8 Az űrtechnika belépése a szakterületre
- 1.2. A magyar földmérésről és térképészetről
  - 1.2.1 A földmérés és térképészet társadalmi szerepe, létrehozásának célja, hasznosága
  - 1.2.2 A szakterület feladatainak ellátása, az állami irányítás
- 1.3. A magyarországi földmérés és térképészet rövid áttekintése

- 1.3.1 A földmérés és térképezés a kezdetektől az ország szolgálatában
  - 1.3.2 Térképészet Mátyás udvarában
  - 1.3.3 Első nagy térképészeink
  - 1.3.4 A korszerű magyarországi felmérésekről
- 1.4. Társadalmi egyesületek szerveződése Magyarországon
    - 1.4.1 Az első szakmai egyesületek
    - 1.4.2 A világháború utáni helyzet

2. A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület megalakulása (Raum Frigyes)

- 2.1. Az elődök megszűnése, feloszlása
- 2.2. Sikertelen összefogási kísérletek
- 2.3. MTEsz szerepe
- 2.4. Erősödő igények és kezdeményezések
- 2.5. A kataszteri felmérés 100. évfordulója
- 2.6. A GKE alakuló közgyűlése
Függelék:
A jelenleg is aktív alapító tagjaink
- 2.7. Az egyesületi élet megindulása
- 2.8. Az első egyesületi Alapszabály

3. Az egyesületi élet eseményei a megalakulástól (Zsámboki Sándor)

- 3.1. A tevékenység kezdeti eredményei és nehézségei
- 3.2. A területi csoportok megalakulása, tevékenysége
- 3.3. A szakosztályok mint a szakmai tevékenység bázisai
- 3.4. A vezetőség tevékenysége
Függelék:
Elnökök és főtítkárok
Társelnökök, alelnökök
- 3.5. Belföldi és külföldi kapcsolatkeresés
- 3.6. Az 1956-os forradalom hatása
- 3.7. Új székházban az Egyesület
- 3.8. Időszerű szakmai témák a vándorgyűléseken
Függelék:
A vándorgyűlések helyszínei
- 3.9. Külső munkák vállalása
- 3.10. Törekvések a megújulásra
- 3.11. A rendszerváltás hatása, névváltoztatás
- 3.12. Napjaink eredményei és problémái
- 3.13. Tagjaink hazai és nemzetközi elismerései
- 3.14. A taglétszám alakulása
Függelék:
A 2006. évi tagnévsor
Örökös tagok

4. Szakosztályok és bizottságok

(Bartos István)

- 4.1. Felmérési és Területrendezési
- 4.2. Fotogrammetriai és Távérzékelési
- 4.3. Földügyi
- 4.4. Földmérő szakértői
- 4.5. Geodéziai
- 4.6. Kartográfiai
- 4.7. Mérnökgeodéziai
- 4.8. Topográfiai
- 4.9. Területfejlesztési és Környezetvédelmi
- 4.10. Oktatási és Ifjúsági
- 4.11. Szakmatörténeti
- 4.12. Térinformatikai
- 4.13. Szeniorok Tóth Ágoston Klubja
Tartalmi elemek:
  - A szakosztály megalakulása (történet, időpont, alapító elnök és titkár, alapító tagok)
  - Az elmúlt 50 év rendezvényei (a szakmai előadások rövid összefoglalója, tématerületei, fontosabb statisztikai adatok; kiállítások és egyéb rendezvények)
  - Tanfolyamok, kiadványok
  - Hazai és nemzetközi kapcsolatok
  - Érdekességek a szakosztály életéből
  - Fényképek

5. Intézményi kapcsolatok

(dr. Tremmel Ágoston)

- 5.1. MTESZ
  - 5.1.1 MTESZ vezetőszervek, bizottságok
  - 5.1.2 Társsszervezetek
Magyar Geofizikusok Egyesülete
Magyar Földtani Társulat
Országos Erdészeti Egyesület
Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
Magyar Hidrológiai Társulat stb.
  - 5.1.3 Magyar Térképbarátok Társulata
- 5.2. Oktatási intézmények
  - 5.2.1 Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Bp.
  - 5.2.2 Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem, Bp.
  - 5.2.3 Nyugat-Magyarországi Egyetem (Sopron, Székesfehérvár)
  - 5.2.4 Miskolci Egyetem
  - 5.2.5 Egyéb (pécsi, debreceni, szegedi, győri) felsőfokú oktatási intézmények
  - 5.2.6 Szakközépiskolák (Budapest, Miskolc, Szombathely, Békéscsaba)

- 5.3. Tudományos intézetek
  - 5.3.1 Földmérési és Távérzékelési Intézet (Bp.)
  - 5.3.2 MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet (Sopron)
  - 5.3.3 MTA Földrajzi Kutató Intézet (Bp.)
  - 5.3.4 Magyar Állami Földtani Intézet (Bp.)
  - 5.3.5 Vízügyi Tudományos Kutató Intézet (Bp.)
  - 5.3.6 Országos Széchenyi Könyvtár Térképtára (Bp.)
  - 5.3.7 HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Térképtára (Bp.)
- 5.4. Szervezetek, vállalatok
  - 5.4.1 Földhivatalok
  - 5.4.2 Kartográfiai Vállalat
  - 5.4.3 Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat
  - 5.4.4 Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat
  - 5.4.5 Magyar Honvédség Térképész Szolgálat (MHTI és HM Térképészeti Kht.)
  - 5.4.6 Térképező és térképkiaadó vállalatok
- 5.5. Egyéb eseti kapcsolatok

6. A területi csoportok megalakulása

(Uzsoki Zoltán)

Főbb tartalmi elemek:

A csoport megalakulása:

- időpontja, a megválasztott elnök és titkár neve, a megalakulás körülményei, alapító tagok névsora;
- az elmúlt ötven év fontosabb rendezvényei: (vándorgyűlés, földmérő nap, földmérő bál, szakmai kirándulás, szakmai tanfolyam rendezése stb.)
- kapcsolatok:
  - a helyi MTESZ szervezettel, földmérési szervezetekkel, oktatási intézményekkel stb.,
  - a csoport vezetőinek felsorolása az idő-intervallum megjelölésével.

7. A Társaság nemzetközi tevékenysége és kapcsolatai (dr. Papp-Váry Árpád)

- 7.1. Előzmények
Kapcsolat a nemzetközi szervezetekkel az egyesület megalakulása előtt
- 7.2. Földmérők Nemzetközi Szövetsége (FIG)
  - 7.2.1 Kapcsolatfelvétel
  - 7.2.2 Egyesület megalakulása után; az első külföldi utak; a kapcsolat állandóvá válása; magyar tisztségviselők
  - 7.2.3 Hazánkban szervezett FIG tanácskozások
  - 7.2.4 A FIG 1989. évi budapesti ülése
  - 7.2.5 A kapcsolat alakulása a rendszerváltás után

- 7.2.6. A jövőbeni együttműködés kilátásai
- 7.3. Nemzetközi Fotogrammetriai és Távérzékelési Társaság (ISPRS)
  - 7.3.1 Kapcsolatfelvétel az Egyesület megalakulása után; az első külföldi utak
  - 7.3.2 A kapcsolat állandóvá válása; magyar tisztségviselők
  - 7.3.3 Hazánkban szervezett ISPRS tanácskozások
  - 7.3.4 A kapcsolat alakulása a rendszerváltozás után
  - 7.3.5 A jövőbeni együttműködés kilátásai
- 7.4. Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA)
  - 7.4.1 Az ICA megalakulása; magyar részvétel az első konferenciákon (1960–1972)
  - 7.4.2 A kapcsolat állandósulása; magyar tisztségviselők
  - 7.4.3 Az ICA 1989. évi budapesti világkonferenciája
  - 7.4.4 A kapcsolat alakulása a rendszerváltozás után
  - 7.4.5 A jövőbeni együttműködés kilátásai
- 7.5. Egyéb eseti kapcsolatok

8. Szaklapunk, a Geodézia és Kartográfia

(*dr. Joó István*)

- 8.1. A GK előtti folyóiratok
- 8.2. A GK folyóirat létrehozása
- 8.3. A GK 50 éves történetének áttekintése
- 8.4. A folyóirat és a lapszerkesztés 50 éves történetének fontosabb jellemzői
  - 8.4.1 Laptulajdonosok, kiadók
  - 8.4.2 Oldalszám, formátum, példányszám
  - 8.4.3 Szerkesztőbizottság, felelős szerkesztő, főszerkesztő, szerkesztő
  - 8.4.4 Statisztikai adatok a tartalomról
  - 8.4.5 A lapkiadás pénzügyi forrásai
  - 8.4.6 A szerkesztőség hazai és nemzetközi kapcsolatai, folyóirat csere
  - 8.4.7 A megújult GK jellemzői
- 8.5. A GK szerepének összefoglaló értékelése
- 8.6. A szaklap továbbfejlesztésének lehetséges irányai

9. A szakmai és szakmatörténeti kiadványok (*Vörös Imre*)

- 9.1. Periodikus kiadványok
  - 9.1.1 Geodéziai és Kartográfiai Tájékoztató
- 9.2. Szakmatörténeti művek
  - 9.2.1 A magyar földmérés és térképészet története
  - 9.2.2 Magyar földmérők arcképcsarnoka
- 9.3. Bibliográfiák
  - 9.3.1 Magyar geodéziai és kartográfiai irodalom
- 9.4. Szótár
  - 9.4.1 Hatnyelvű geodéziai szakszótár
- 9.5. Konferencia anyagok
  - 9.5.1 Hazai rendezvények anyagai
  - 9.5.2 Nemzetközi rendezvényekre, nemzetközi szervezetek részére készített anyagok
- 9.6. Egyéb kiadványok
  - 9.6.1 Geodéziai és kartográfiai zsebnaptár

10. Rendezvényeink (*Bartos Ferenc*)

11. Irodalomjegyzék

A tartalom véglegesítésével egyidejűleg elkészült a Geodézia és Kartográfia szaklap szemlézése 1955-től 2005-ig, amely 51 évfolyam valamennyi számának tartalmi átnézését jelenti. Ennek során kigyűjtésre került minden olyan fő- és szemle cikk, egyesületi és szakmai hír címe és oldalszáma, amely kapcsolatos a Társaság tevékenységével.

A területi csoportok és a szakosztályok elnökei névre szóló felkérést kaptak, illetve kapnak a saját történeti beszámolójuk elkészítésére. Az egyöntetűség biztosítása céljából a felkérés tartalmazza a javasolt tartalmi elemeket is.

A Társaság vezetősége ezúton is kéri a területi csoportok és a szakosztályok elnökeit, hogy a beszámolójukat február 28-ig küldjék meg e-mail-en a főszerkesztő címére (E-mail cím: zsamboki@fomigate.fomi.hu). Ugyanezen a címen lehet kérni az előzőekben említett folyóirat szemlézés megküldését is.

Zsámboki Sándor
főszerkesztő

TAJVANI EMLÉKEK II. RÉSZ

Kultúra, társadalom, vallás

Tajvan folyamatosan növekvő gazdasági eredményei és fejlett társadalmi viszonyai hírére a bevándorlás egyre fokozódott. Így a népesség viszonylag rövid idő alatt többszöröződött, és napjainkra igen változatos társadalom alakult ki, ahol az egyes kultúrák, vallások iránti tolerancia példaértékű. Állítólag 30-nál több vallás, irányzat található Tajvanon. Az e téren tapasztalható liberalizáció mindenkinek biztosítja megkülönböztetés nélkül kultúrájának, vallásának szabad gyakorlását. Az ünnepeket fesztiválok kísérik, melyek esetenként országos jellegűek, máskor bizonyos területekre, vallásra, népcsoportra korlátozódnak. Ezek többnyire turista látványosságok is.

Egyébként nem csinálnak problémát a vallásgyakorlásból. Bizonyos vallásoknak vannak templomaik, kegyhelyeik, másoknak nincs. Láttam olyan vallásgyakorlást, hogy egy virágokkal teljesen beborított kamion leállt a városban az út szélére, paravánokkal elválasztották a gyalogos forgalomtól, és belefeledkezve hódoltak szokásaiknak, hitüknek. Egyébként a járda igen sokféle tevékenységnek, eseménynek helyet ad Tajvanon, az üzletektől kezdve a szerelóműhelyeken keresztül, az éttermeken át a legkülönbözőbb ünnepi, vallási, családi eseményekig.

Egyszer több mint 50 fehér-sárga virágtengerrel borított kamionra lettem figyelmes utazás közben. Csodálatos látvány volt.

És milyen csodálatos élmény lehet egy ilyen monumentális ceremónián részt venni. Nálunk szinte már kiveszett a valamely közösséghez tartozás felelős, ugyanakkor felemelő érzése.

Tajvanon az emberek túlnyomórészt kedvesek, segítőkészek, és állítólag az üzleti életben is megbízhatóak, ellentétben egyes más ázsiai népekkel. Ez egy nyitott társadalom, egyáltalán nem ütköztek meg európai, amerikai vagy afrikai arcok láttán. Egyesek még Magyarországot is el tudták hirtelenjében helyezni a világban. Tajvan hivatalos nyelve a kínai mandarin nyelvjárás, de az iskolákban mindent tanítják az angolt, illetve kényelvűek az iskolák.

Terveik szerint hat éven belül az angol is hivatalos nyelvvé válik, tükrözve az állandó továbblépés igényét. Ennek a globalizálódó világ gazdaság esetében is igen nagy jelentősége van, hozzájárulhat Tajvan versenyképességének fennmaradásához. Erre is időben felkészülnek.

A korábbi, elkülönült négy fő népcsoport közötti különbözőségek a keresztbe házasságok révén fokozatosan feloldódnak, és ez egy egységes tajvani népesség kialakulása irányába hat. A diákok iskolánként eltérő egyenruhát viselnek a kulturális, vallási és társadalmi különbségek elfedésére, ugyanakkor a diákok összetartozásának, iskolához kötődésüknek erősítésére. Nincs divatörület az iskolákban, mint nálunk, csak a teljesítmény számít az értékrend kialakulásában. Ott nem illik szidni az iskolát vagy a tanárt. Bármely kifogás esetén szabad másik iskolát választani, indokolás nélkül. Iskolából bőséges

Egy földhivatal épülete

a választék. De általában hamar megtanulják az együttélés szabályait, és belátják, hogy a tanulás a jó megoldás.

A lakosság nagy része városokban él. Napjainkban újabb prioritás a vidéki népesség helyben tartása. Ennek oka, hogy az emberi kéz munkája nélkül elvadul a környezet, kihasználatlan területek mennek veszendőbe a gazdaság szempontjából, és a városi életszínvonal biztosítása az államnak jóval többbe kerül. A területegységére jutó népesség a lakott területeken pedig már így is igen magas. A 22,3 milliós népesség a 36 ezer km²-es szigeten 617 fő/km²-es népsűrűséget eredményez, míg a városok ennél is

A királyválasztás győztesei

zsúfoltabbak. Tajvan a világ második legsűrűbben lakott területe. (Összehasonlítással: Magyarországon a népsűrűség 111 fő/km².)

A vidéki területeken, hegyekben főleg az őslakosság és egyéb vidéki közösségek találhatók. A 9 nagyobb és néhány kisebb őslakos törzset, akik a robbanásszerű népességnövekedés miatt igen alacsony arányt képviselnek a társadalmon belül (2%), Tajvan igen nagy becsben tartja, elismerve szerzett előjogait. Territóriumuk elismerése alapvető fontosságú volt. Problémát jelentett azonban, hogy a kataszter felfektetésekor a törzsek területét nem lehetett személyhez kötni. Ezt huszárúrással sikerült megoldani: a törzsek – velük egyeztetett – területére nemzeti parkot alapítottak. A nemzeti parkot körbe mérték, és a kataszterbe az egyes törzseket jegyezték be tulajdonosként. A többi a törzsek dolga. A hegyekben húzóódó ültetvényeket vagy természetes termőhelyeket az érés időszakában látogatják, a betakarítás végeztével visszahúzódnak falvaikba. Elképesztő a múlt és jelen finom összehangolása, a fennmaradásuk biztosítása.

Egy ilyen törzsi falut egyszer meglátogattunk. Állami segítséggel felújították a falut, turistalátványossággá fejlesztették. Az ősi épületek, az ősi kézművesipar termékei és az ősi szokások bemutatása vonzza a kül- és belföldi látogatókat

Szabályozott vegetáció

egyaránt. Aki megéhezik, ősi ízeket kóstolgathat korabeli receptek alapján. Az idegenforgalmi bevétel biztosítja a törzs megélhetését, helyben maradását és még adót is fizetnek az állam kasszájába. A törzs tagjai tartják a bemutatókat, tartják fenn a skanzenet és a falu mellé telepített vidámparkot. Tehát ha valaki megelégedi a sok ősi dolgot, biztosítva van, hogy szórakozzon, jól érezze magát ott a nap többi részében is és máskor újra visszajöjjön.

Amikor mi ott voltunk, legalább 100 kirándulóbusz parkolt az idegenforgalmi komplexum előtt. Természetesen a gépjárműforgalom ki van tiltva. Ugyanakkor, mivel hegyes vidék, gondoskodtak arról is,

hogy ne fáradjanak ki túlságosan a látogatók. Kötélpályás libegővel lehet feljutni a falu legmagasabb pontjára, ahonnan visszafelé ereszkedve kényelmesen be lehet járni a falut. A műsorokat is úgy szervezik, hogy ha a magasabban fekvő helyen befejeződik, a lentebb fekvő bemutatóhelyen kezdődik egy másik, elég időt hagyva, hogy nézelődés közben is odaérjenek, de azért kellő lármával csalogatva a turistákat. Így folyton meg kell állni, akár leülni, a látványosnál látványosabb bemutatók megtekintésére. Az előadásokba bevonják a közönséget is, még versenyek is vannak. A legemlékezetesebb a vízi színpad, az esküvői szertartás és a táncbemutató voltak. No meg az, amikor a képviselőket öltöztet, igazán bájos hölgyek koszorúba fogtak bennünket a fényképezés kedvéért. Hogy, hogy nem, értenek angolul valamelyest.

Egyik viadalnál hosszú dárdákkal kellett elkapni a magasban a vállalkozó szellemű látogatóknak egy pamutgombolyag-szerű labdát. Éles küzdelem alakult ki cseh barátom, egy nicaraguai és egy tajvani látogató között! A győztes a barátom lett, aki rituális beavatáson vett részt, ősi számmal tüzet csiholt, közös pipázást folytatott a sámánnal, ősi bájjalalt fogyasztott a királynőnek felöltöztetett legszebb törzsi lánnyal, majd királyi díszbe öltöztették, vállon meghordozták, örömtáncot

lejtve körülötte, végül a királyi páholyba helyezték, ahonnan a „királynővel” az oldalán nézhette végig az előadást.

Egy másik színpadon együtt lejtettük a táncot a törzs tagjaival. Kapkodni kellett a bokánkat, mivel közben bambusz rudak csattogtak körülötte.

Igazi élmény volt ott eltölteni az időt. A libegő panorámáját többször is kipróbáltuk. A vidámparkban is álló nap el lehet szórakozni. Engem, aki a hullámvasutat is meggondolom, rábeszéltek a társaim, hogy együtt felüljünk a rakétára. Szép volt az, mikor emelkedtünk szép lassan 85 m-t, és gyönyörködtünk a hegyek szépségeiben. Aztán a szabadesés...! Hát mit ne mondjak, itt vagyok, de egyszer elég volt. Nem tudom, kinek ülnék fel még egyszer, most, hogy tudom már mi ez. Az ottani hullámvasutat természetesen ezek után kihagytam, miután megnéztem, milyen pályán halad. Inkább három rakéta! Helyette csónakáztunk, majd mikor megpihentünk, úszó fatörzsbe szálltunk. Ez elviselhetőbb volt a rakétánál, csak néha akadt el a lélegzetünk. Külön élmény, hogy kiszálláskor visszapergetik felvételről az izgalmasabb szakaszokat. Mulatságos szembesülni magunkkal azokban a helyzetekben.

Furcsállottam, hogy sehol sem kellett fizetni. Utóbb kiderült, hogy a park területére történt belépéskor kell egy nagyobb összeget fizetni, melyet vendéglátóink rendeztek, utána minden ingyenes, annyiszor próbálja ki mindenki az eszközöket, ahányszor akarja, és addig marad, ameddig akar, vagy be nem zár a park.

Nemzeti parkokat a természetvédelem miatt is egyre többet alakítanak ki. Az utóbbi időben egyre több figyelmet fordítanak a természetvédelemre.

Szabadidőnkben a sziget északi részén fekvő Yangmingshan Nemzeti Parkba többször ellátogattunk. Egyszerűen feledhetetlen élmény. A látottakat életszerűen visszaadni úgysem lehet, ezért csak felsorolásszerűen megemlítem, hogy csodálatos erdőkben, virágzó vegetáció között jártunk a hegyekben, ahol még a csupaszk szikla sem csupaszk, mert legalább mohagyep, zuzmó fedi. Elképesztően dús a vegetáció. Olyan növények, amiket mi szobanövényként pátyolgatunk, sokszor hiába, ott éltes tölgy nagyságú fákként tűntek elélni. A Sansaveria helyenként áthatolhatatlan foltként tört fel a földből. Az azalea mindenütt kedvelt, parkokban és a természetben is általános, csodálatosan virágzó cserje. A hőmérséklet 12–28 °C között mozog az év során, és sok

a csapadék. Ez a dús vegetációnak az oka. Rizst 1 év alatt háromszor arathatnának ugyanarról a területről. Csupán a talaj szerkezetének megóvása miatt váltják ki egyszer zöldség-növényvel az év során.

A fákra jellemző, hogy nem egyszerre virágoznak. Olyan virágpompát nem látni, mint nálunk például a meggyfa. De szinte egész évben van a fákon többkevesebb virág.

A nemzeti parkokban kiépített turistautak vannak. Lépcsőn lehet feljutni a hegyek csúcsára. Emberfeletti munkával kiépített több ezer lépcső vezet egy-egy kilátóhoz, turistacélponthoz. Sosem maradt egy folt száraz a ruhánkban, akárhányszor nekivágtunk. Nagyon sokan élnek ezzel a lehetőséggel a helybeliek közül is. Jellemző hétfégi családi program. Egészséges, de nem teljesen veszélytelen elfoglaltság. Jó néhány helyen figyelmeztető tábla látható, hogy csak saját felelősségre látogatható, illetve esős, csúszós időben nem ajánlott. Többször ért az az élmény,

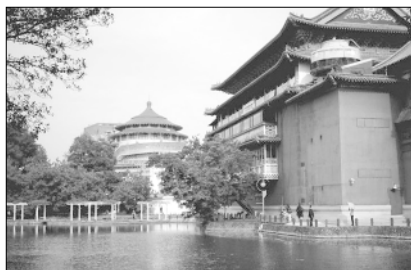
hogy felhőkön keresztül gázoltunk át, míg följük érve szikrázva sütött a Nap. Ilyen magasságokban (2000 m fölött) már elhagytuk az erdőzónát. A gyepszint viszont helyenként embermagasságú fűvet jelent, szinte el lehet tévedni az ösvényeken.

A nemzeti parkok kialakításának ideológiája kifejezetten sajátos. Egyszerre biztosítják a

természet védelmét, a kirándulás lehetőségét, az ismertetést és a természet szeretetére nevelést. Alapgondolat, hogy ha kiépített ösvény áll az emberek rendelkezésére, nem fognak arról letérni, tiporva a környezetet, és veszélynek kitenni magukat. A turistaútvonalak kiindulási pontján turistacentrumok léteznek, információval, szolgáltatással. Járművekkel odáig lehet eljutni. Szembeötlő, hogy a turistaútvonalak mentén sehol nem volt szeméttároló, de szemét sem. Természetesnek veszik, hogy aki a szeméttel magával viszi, az vissza is hozza azt. Különben igen nagy költséggel járna a szemét lehordása a hegyi ösvényeken, a meredek lépcsőkön.

A kilátóknál a csúcson a panoráma kárpótol a fáradalmakért, persze ha nem felhős az idő, azonban annyira fúj a szél, hogy hamarosan vissza kell indulni a biztos tüdőgyulladás megelőzése érdekében.

Sportteljesítménynek is kiváló egy ilyen túra. A kétvéstől a 80 évesig találkoztunk kirándulókkal. Nagy élmény volt egyszer látni egy kb. 2–3 éves tajvani fiúcskát, aki csak négykézláb tudott fölfelé haladni a lépcsőkön, de nem engedte, hogy segítsenek neki.

Szabadidőpark

Szuszogott, küzdött, de egyedül mászott. Persze nem tudhatta, mennyi van még hátra. Egyébként néhányan a kutyájukat is magukkal hozták. Látszott az állatokon, mennyire élvezik.

Barangolásaink során eljutottunk több csúcsra, megtekintettük a kénese vize miatt tejszerű tavat, látunk vízesést, találkoztunk a japán rajzfilmekből ismert vad kutyákkal, áthaladtunk működő vulkanikus területen, ahol a gejzír, a forrongó láva, a kénkiváló sos barlangocskák elérhető közelben voltak hozzánk, áztattuk a lábunkat a feltörő hóforrásra települt medencében. Ez utóbbi szinte zarándokhely volt, várni kellett, hogy leülhessünk a partján. Az alja bugyogott, a teteje gőzölgött, a lábunk rákvörös lett. A fáradság azonban rövid időn belül ellillant belőle.

Más helyeken elvetődünk tengerparti falvak nemzeti parkjába, ahol a víz és szél erőinek mesés munkáját csodálhattuk meg. A gyarmatosítók erődjei, hajó makettjei is elkápráztató jelenségek. Az egyik legjelentősebb erőd egy folyó tölcsértorkolatában egy tengerszoros mellett található, ahonnan ellenőrizni lehetett mind a tengeri, mind a folyóvízi forgalmat.

Az erőd mellett modern keresztény templom áll. Szerettük volna megnézni, de kiderült, hogy egyetemi templom, és épp előadás van a templomban. Érdekes esete ez a magántőke, az állam és az egyház összefonódásának. E hármasság finanszírozású, kívülről modernsége ellenére is lenyűgöző, monumentális építmény kihasználtsága elképesztő. A vallási szertartások mellett a konferenciarendezvények, egyetemi előadások színhelye is, mindemellett turisták számára is látogatható a nap bizonyos óráiban. Egyébként az egyetem kertje egy mini botanikus kert, szökőkúttal, tavacskával. Napközben szabadon látogatható pihenőhely.

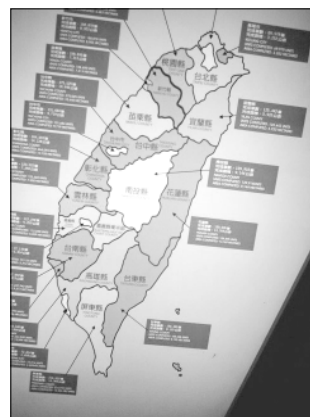
Megszálltunk Csang Kaj-sek egykori nyári rezidenciájában (most pedagógusszálló a kiránduló csoportok számára) a Nap-Hold tó partján. Séta közben a tavon bambuszágyra telepített úszó szigeteket láttunk. Érdeklődésünkre elmondták, hogy azok mesterséges fészkelő helyek a vízmadaraknak, melyek egyre kevesebb természetes költőhelyet találnak a turizmus fellendülése miatt. Az úszó szigeteket naponta kétszer ellenőrzik a természetőrök, és szigorú büntetésre számíthat, aki zavarja a költést, vagy begyűjti a tojásokat.

A turistákat csónak kölcsönzők és halétermek tömege várja, ahol a kiválasztott halat a szeme látára készítik el. A fürdözéstől azonban óva intettek bennünket, mivel a tó mélysége meghaladja a 700 métert, és igen veszélyes hideg áramlatok törnek föl, melyek csaknem minden évben szedik áldozataikat.

A hegyek közé szorult tó környezetében a természet szépsége magával ragadó, nem véletlen, hogy Csang Kaj-sek ezt választotta pihenése helyéül, és itt emelt pagodát szerettei emlékére. Ez a pagoda tulajdonképpen egy olyan kegyhely, mely a turisták számára kilátóként funkcionál.

A hegyek közül az állandó pára miatt sejtelmesen felbukkanó Nap a keleti képzőművészet egyik kedvelt témája, melyben volt szerencsénk gyönyörködni.

Jártunk csodálatos kínai templomokban, pagodákban, múzeumokban is. Mind-mind egész más látványt és élményt nyújt, amit egész álló nap lehetne felidézni, de ezek emlékét kár lenne megrontani a látvány leírására irányuló kicsinyes próbálkozással. El-látogattunk egy ún.

Tajvan közigazgatási térképe

porcelán faluba is, ahol utca hosszat porcelán- és fazekas-manufaktúrák vannak összeszűrlve, a legkülönbözőbb stílusok, formák, színek, méretek lehető legszélesebb kavalkádjával. Herend, Hollóháza remekművei ismeretében előtte azt gondoltam, van fogalmam a porcelánművészet szépségeiről. Hát ott pillanatok alatt rájöttem tudatlanságomra. Sosem látott meghökkenítő technikák, szemkápráztató megoldások, ismeretlen technológiák termékei láthatók és vásárolhatók. Sajnos csak pár óránk volt, így harmadát sem láttuk az üzleteknek. Minden manufaktúra lakóház és üzlet is egyben.

Utazásaink közben természetesen vásárolgattunk is. Tajvanon szintén megtalálhatók a legkisebb házi üzletektől a piacokon és áruházakon át a monumentális bevásárló központokig a különféle igényeket kielégítő kereskedelmi egységek, melyek telve vannak a világ minden tájáról származó áruval. Amit mi megszoktunk itthon az áruházakban, minden megtalálható. Emellett még sok más ázsiai árucikk is, így a választék jóval bővebb. A piac, főként az éjszakai piac híres turisztikai csemege, ahol jóval alacsonyabb áron lehet vásárolni szinte mindent, mint amit az áruházakban. Így éjszaka is lüktet az élet a városokban. A piacokon igen érdekes és finom ételeket, italokat lehet kipróbálni, megkóstolni, bár nem tudom, mit szólna hozzá az ÁNTSZ. A gyümölcsök sokasága, ismeretlensége meglepő volt. Igen változatos színű, alakú, nagysá-

Záróülés

gú, formájú gyümölcsök állnak halomban, amiket még képről sem ismerek, habár ételként már ott nagy valószínűséggel kóstoltam. Az ottani gyümölcsök némelyike a mi fogalmaink szerint zöldség kategóriába tartozik, és fordítva. Készítik befőttnek is, levesnek is. Először érdekes ízű, de ha már tudja az ember, mire számítson, ízletes és egészséges. Tésztát nem tartalmaznak a leveseik. Szeretik a csípős, fűszeres ízeket, de korántsem túlzottan. A halételek csoda finomak és változatosak, de kacska, csirke, pulyka, sertés és marhahús is általános, melyeket azonban sajátos receptek szerint készítenek. Rizst szinte mindenhez fogyasztanak, ezen kívül igen változatos zöldséges köretet, szószt választhatók. Nálunk egészségesebben táplálkoznak, de a jólét rányomja bélyegét az emberekre, szikár alkattal ritkán találkoztunk.

A hatheti élményt és tapasztalatot fentiekbe sűrítve remélem sikerült felkeltenem az érdeklődést Tajvan iránt, és némi hasznos ismeretet nyújtani az érdeklődőknek Ázsia e minden téren csodálatos szigetéről. Végezetül, aki további információt szeretne, keresse fel Tajvan budapesti kereskedelmi képviselőjét (1088 Budapest, Rákóczi út 1–3. II. emelet), vagy forduljon Magyarország tajvani kereskedelmi képviselőjéhez, Máttyus Sándorhoz (hutroff3@ms67.hinet.net). De az Interneten is barangolhat. Megéri a fáradságot!

*Kecskés Lajos,
az FVM Földügyi és Térinformatikai
Főosztály tanácsosa*

FORRÁSOK

1. *Ger Jong-kuang* (2000): Tajvan története: Politika, Kormányzati Információs Iroda, Tajvan (Ford: Csöndes Z.)
2. *Oscar Chung–Kelly Her–Virginia Sheng–Violet Chang* (2000): Tajvan története: Társadalom, Kormányzati Információs Hivatal, Tajvan (Ford: Csöndes Z.)
3. *Yu Tzong-shian* (2000): Tajvan története: Gazdaság, Kormányzati Információs Iroda, Tajvan (Ford: Csöndes Z.)
4. Pillantás a Kínai Köztársaságra – Tajvan 2001-ben, Tajpei Képviseleti Iroda, Budapest
5. Tajvan – A Kínai Köztársaság (2000), Kormányzati Információs Iroda, Tajvan
6. Az „Ezerarcú Tajvan”, Tajvan Magyarországi Képviselete, Budapest
7. Taiwan – Touring the Ilha Formosa (2002): Tourism Bureau, Ministry of Transportation and Communications, Taiwan
8. Tajvan mezőgazdaságának története (Állandó kiállítás), ICLPST, Tajvan

A TÉRKÉPÉSZET HOZZÁJÁRULÁSA A VÁLTOZÓ VILÁGHOZ

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA)
XXII. konferenciája

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) 2005. július 11–16. között Spanyolország északnyugati csücskében, Galícia legnagyobb városában, A Coruñában tartotta XXII. konferenciáját. A spanyolok jó szervezőkészségét, világ felé nyitottságát jól mutatja, hogy Spanyolország az első ország, amelyik harmadszor adott otthont a térképészeti világtalálkozóknak. 1974-ben Madridban, 1995-en Barcelonában volt már ICA konferencia. Madridban az egyetem, Barcelonában a Katalán Térképészeti Intézet adta hátteret a konferencia megszervezéséhez. A Coruñában intézeti háttér nélkül, néhány lelkes helybeli térképész szervezte meg, ha nem is zökkenőmentesen, de sikeresen a konferenciát.

Ezt megelőzően az ICA öt bizottsága (Oktatási-képzési, Térképek és Internet, Térképészet és gyerekek, Vizualizáció és virtuális környezet, Nemzeti és regionális atlaszok) előkonferencia-szerű szimpóziumot rendezett Madridban azoknak, akik a társulás konferenciáján felolvasandó 500 szóbeli és 200 poszter előadást kevésnek érezték. Bár ott is vagy száz résztvevő volt, zömük részt vett a nagy konferencián is.

Magyarországról kilenc fő vett részt a Társulás konferenciáján: *dr. Papp-Váry Árpád* (MFTTT), *Po-koly Béla* (FVM és MFTTT), *dr. Zentai László* (ELTE), *dr. Elek István* (ELTE), *dr. Reyes Nuñez Jesús* (ELTE), *Bassa Gizella* (Gizimap Kft.), *dr. Dutkó András* (FŐ-MI), *Mihályi Balázs* (ELTE doktorandusz), *Németh Bálint* (ELTE doktorandusz).

A konferencia volt az első rendezvény az újonnan átadott tengerparti Kongresszusi Palotában. A Co-

Magyar résztvevők egy csoportja (állnak balról jobbra: Bassa Gizella, Pokoly Béla, Elek István, Papp-Váry Árpád, Reyes Nuñez Jesús, ülnek balról: Dutkó András, Zentai László, Mihályi Balázs)

ruña átlagos nyári középhőmérséklete 23–25 C°. Az építők ezért nem terveztek légkondicionálást. Az idei nyár viszont megdöntötte a melegrekordot, egy héten keresztül 28–30 C° meleg volt. Az összes előadó inguujban, izzadva tartotta meg előadását. Csak a hét végén húzódott be néha a jellegzetes hideg óceáni köd a város fölé. Ilyenkor fél óra alatt tíz fokkal hűlt le a levegő, és a tengerparti strand percek alatt kiürült.

A rendezvényre csak azoktól fogadtak el előadást, akik befizették a részvételi díjat (520 eurót). Ennek ellenére nagyon sok előadás elmaradt. A világszerte divatos doktori (PhD) cím megszerzésének feltétele, több tudományos tanulmány közlése. A lektorok által elfogadott, CD-n megjelenő előadás nemzetközi publikációnak számít. Sok fiatalnak megérte, hogy befizesse a részvételi díjat, de ne jelenjen meg a tanácskozáson. A cikkekre így is hivatkozhat a jövőben.

A záró ünnepségen az ICA legnagyobb kitüntetését a Mannerfelt Érmes nyerte el *David Rhind*, az ICA korábbi alelnöke, ezt követően az Ordnance Survey vezetője, majd London alpolgármestere, jelenlegi egyetemi tanár és *Ernst Spiess*, a Zürichi Műszaki Egyetem Kartográfiai Tanszékének egykori vezetője, a Svájci Kartográfiai Társaság elnöke, korábban az ICA Térképtechnológiai Bizottságának elnöke. Négy fő kapott tiszteleti tag címet: *José-Luis Colomer Alberich* (Katalán Térképészeti Intézet, Barcelona), *Alan MacEachren* (USA, az ICA Vizualizáció és a virtuális környezet bizottságának elnöke), *Michael Wood* (az ICA korábbi elnöke, Nagy-Britannia, Aberdeen University), *Wanarat Thothong asszony* (Thaiföld, Bangkok). Kettőn diplomát kaptak az ICA-nak nyújtott kiemelkedő szolgálataiért: a galíciai születésű *Ramón*

Lorenzo Martínez (az ICA alelnöke és a konferencia igazgatója) és *David Woodward* (USA; posztumusz).

A térképkiállításra elküldött 61 magyar térkép és atlasz, amely egytől-egyig szerepelt a 35 kiállító ország munkái között, méltó áttekintést adott az elmúlt két év hazai kiadványairól. A legszebb termékek között második helyet ért el (a távérzékeléses térképek kategóriában) a FÖMI Tokaj és környékét ábrázoló MePAR ortofotó blokkterképe és (a földgömbök és atlaszok kategóriában) *Plihál Katalin–Hapák József* Európa térképei 1520–2001 angol nyelvű kiadása.

A gyermekrajz-versenyben az erdélyi *Demeter Evelin* (12 éves) nyert díjat.

A konferenciával egyidejűleg rendezett technikai kiállításon 35 spanyol és külföldi cég mutatta be termékeit és szolgáltatásait a térképészet, valamint a kapcsolódó térinformatika és távérzékelés területéről.

Előadások

A rendezvény fővédnöke, *Fülöp asztúriai herceg* (főleg a hölgyrésztvevők nagy bánatára) végül nem jelent meg. Helyette jelen volt *Manuel Fraga Iribarne*, Galícia 83 éves kormányzója és a spanyol jobboldal emblematikus figurája.

Megnyitó beszédében *Milan Konečný*, az ICA elnöke a korszerű térképi technológiáknak a mai veszélyhelyzetekben való gyors alkalmazását, a partnerszervezetekkel való összehangolt intézkedéseket és a bizottságok sokszínűségét emelte ki. Példaként említette, hogy a múlt év végi dél-kelet-ázsiai szökőár sok áldozata megmenthető lett volna a társszervezetek jobb együttműködésével.

Az előadásokat véleményünk szerint túl sok (29) témacsoportba osztották. A hasonló témákat összevonva, megkíséreltük, hogy áttekintést adjunk a fő érdeklődési irányokról. Két új témakör is megjelent a konferencián: a planetáris kartográfia (a bolygók térképezése) és a természeti katasztrófákat előrejelző térképek.

A konferencia épülete

Nagy érdeklődés kísérte a ki-tűnő előadó W. Cartwrightnak (T. Germanchisszel együtt) az épített emberi környezetben való eligazodást segítő, valósí-dős virtuális földrajzi térrendszerek felhasználásáról szóló fejtegetését, valamint (C. Feuerherdttel) a virtuális környezet-megjelenítéseknek a tényleges környezet feltárásában játszott szerepéről szóló előadását.

Ugyanakkor meg kell jegyez-nünk: amitől a térképészek ko-rábban mindig félttek, hogy a térképhez nem értő, de kiváló számítógépes ismeretekkel ren-delkező informatikusok jelennek

meg tudományunk területén, ez a konferencián lát-ványosan és bántóan bekövetkezett. Látványos, szá-munkra sokszor érthetetlen előadások hangzottak el, az adatrendezésről, a modellezésről stb. stb. Amikor egyszer-kétszer megkérdeztük az előadót, hol jön a képbe a térkép, a válasz mindig ugyanaz volt: arra majd a kutatás következő vagy azt követő fázisában terjesztik ki a vizsgálatot. Azaz röviden sok elméleti, nehezen követhető informatikai előadás volt. Re-ménykedjünk, hogy ez csak átmeneti jelenség.

Az alábbi magyar előadások hangzottak el a kon-ferencián.

a) Szóbeliek:

Tengerfenék-domborzati alakzatok többnyelvű szótára – Márton Mátyás és Dutkó András;

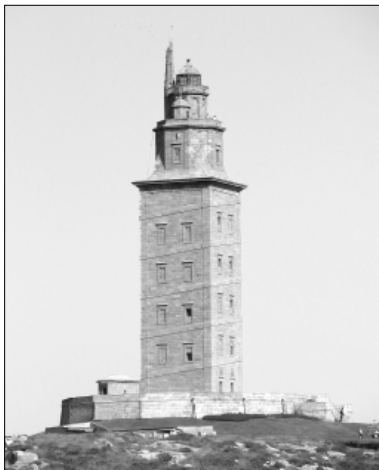
Tematikus térképek használata argentin és magyar iskolákban (közös magyar–argentin előadás) – Reyes Nuñez Jesús–Gallé Erika–Juliarena de Moretti–Cristi-na Esther–Ana María Garra–María Victoria Alves de Castro és Anabella Soledad Dibiasé;

Sprint tájfutás térképi szabványrendszere városi területeken, parkokban és erdei terepen – Zentai László;

Az ICA által támogatott internetes oktatási prog-ram kialakulása (közös magyar–ausztrál előadás) – Zentai László és David Fraser.

b) Poszter előadások:

Tematikus térképeknek általános iskolában való felhasználására vonatkozó felmérés tapasztalatai – Gallé Erika (ismertette: Reyes Nuñez Jesús);
Meteorológiai térképek hibái – Németh Bálint.

A Coruña jelképe, a Herkules-torony

A közgyűlés

A négyévente tartott közgyűlések sorát egy rendkívüli közgyűléssel szakította meg a vezetőség. Mindössze két kérdés került napirendre. Az első az volt, hogy a Társulás nevét ki kellene egészíteni a ma népszerű, központi kutatási és alkalmazási területet jelentő térinformatikával. Ezt a kérdést a 2003. évi durbani közgyűlésen is feltette a vezetőség, de akkor azt, mivel nem volt előkészítve, leszavazták. Az idén előre megküldött javaslat szerint nem a Társulás neve változott volna, hanem csak kiegészült

volna egy alcímmel: **Nemzetközi Térképészeti Társulás, térképészeti és térinformatikai nemzetközi társulás.** Az értelmetlen, csak divatot követő javaslat a szavazáson nem kapott abszolút többséget.

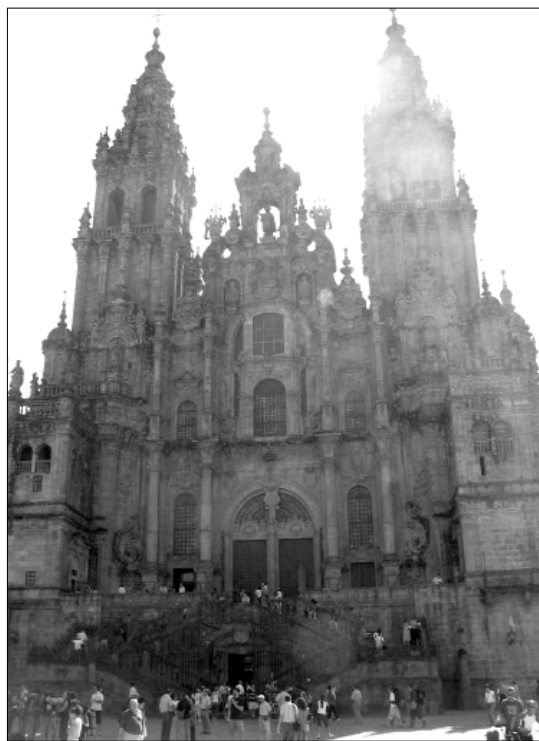
Az előző közgyűlésen, többen előkészítetlenül kez-deményezték új munkacsoportok létesítését. A veze-tőség a javaslatokat nem fogadta el. Ragaszkodtak a néhány tagországgal előzetesen egyeztetett, írásba foglalt munkaterv benyújtásához a közgyűlés előtt. A közgyűlésre öt munkacsoport munkatervét nyújtották be. A közgyűlés ezeket a munkabizottságokat jóváhagyta. Az új munkacsoportok (zárójelben a be-terjesztő ország):

- Térelemzés és modellezés (Kína);
- Természeti katasztrófák korai riasztása és a koc-kázatok kezelése (Nigéria);
- Afrika térképezése Afrikáért (Kenya);
- A földrajzi információk használata és használói (Hollandia);
- Digitális technológiák felhasználása a kartográ-fiai örökségben (Görögország).

A Társulás két év múlva esedékes konferenciája és közgyűlése Moszkvában lesz, 2007. augusztus 4–10. között. A 2009. évi konferencia megrendezésére je-lentkező Santiago de Chile ajánlatát elfogadták.

Szakmai kirándulások

Galícia levéltára. Galícia Királyi Levéltárát 1775-ben alapította III. Károly király. A levéltár nap-jainkban egész Galiciának a levéltára. A levéltár, 1955 óta az óváros közepén, az egykori Főparancs-noki Palotában található. Legrégibbi irata 867-ből való. Az iratokat 121 000 dobozban, 17 000 méter hosszúságú polcokon tárolják. A levéltár számunkra

Santiago de Compostela. A híres katedrális, amelynek képe a spanyol eurós pénzermék hátoldalán is megtalálható (Dr. Zentai László képei)

legérdekesebb része a restaurátor műhely volt. Az egérrágtá, szúfúrta, illetve a használat során tönkrement papírokat kiegészítik. A cellulózmasszába süllyesztett sérült papírokat, rövid centrifugálás után, a hiányzó részen kiegészülnek új, fehér papírral. A módszer előnye, hogy a kiegészítés bármikor lezártható a helyreállított papírról.

A tartományi fővárosban, Santiago de Compostelában létesült *szuperszámító-központ*. A neves zarándokvárosban, 1993-ban alapított „CESGA” számítóközpont egyike a három legjelentősebb ilyen spanyol intézménynek. 2004-ben már összesen 1 400 Giga-flops (másodpercenként 1 400 milliárd lebegőpontos művelet) sebességgel dolgozott, és látta el informatikai szolgáltatásaival a kutatási, oktatási intézményeket, valamint az üzleti szférát. A 70%-ban tartományi, 30%-ban központi költségvetés által finanszírozott intézmény ARC/INFO, Arcview Desktop szoftverei révén olyan térinformatikai alkalmazásokhoz is segítséget nyújt, mint a katasztrófa-előrejelzés, a közlekedési útvonalak optimalizálása vagy egyes környezetvédelmi hatásvizsgálatok. Egy újabb, EU által finanszírozott projekt keretében 300 potenciális befektetési területről ad telephely-információkat.

I. táblázat

Néhány adat a konferenciáról

Részvevő országok száma	98
Részvevők száma	1650
Magyar résztvevők száma	9
Szakmai kiállítók száma	35
Térképet kiállító országok száma	36
Előadások száma	703
Magyar előadások száma	6

II. táblázat

Az előadások témák szerinti megoszlása

Témakör	Előadások száma
Térbeli adatok	71
Térképkészítés és termelés	62
Internet és a térkép	60
Számítógépes térképészet és térinformatika	59
Vizualizáció, animáció, modellezés	48
Világ-, tenger-, légi közlekedési, turista-, tájfutó térképek	48
Generalizálás	47
Úrfelvételek	47
Térképtörténet	39
Elméleti térképészet, vetületek	38
Nemzeti, regionális, digitális atlaszok	35
Térképek gyermekeknek	33
Térképismeret oktatása	25
Vakok térképei	18
Bolygók térképei	15
Katasztrófa térképek	11
Egyéb térképek (dombor-, multi-média, statisztikai térképek, név-írás)	47
Összesen	703

Dr. Papp-Váry Árpád,
az MFTTT ICA Magyar Nemzeti
Bizottságának elnöke,

Pokoly Béla,
az MFTTT ICA Magyar Nemzeti
Bizottságának titkára

10 ÉVES A LAZARUS.ELTE.HU

2005. X. 4-én ünnepelte 10 éves fennállását a lazarus.elte.hu, az ELTE Térképtudományi és Geo-informatikai Tanszékének webszervere. Természetesen semmiféle ünneplés nem követte az eseményt, a szervernek éppen az a dolga, hogy folyamatosan működjön.

1995-ben az induláskor az Internet még viszonylag kevésbé ismert lehetőség volt, nem is beszélve a web-ről. Alapvetően az egyetemi, akadémiai szféra dolgozói jutottak hozzá az Internethez ebben az időben (az ELTE-n 1993 óta volt elérhető az e-mail használat, de ez akkor még nem nagyon volt felhasználóbarát). Az első webböngésző programot 1995 elején próbáltuk ki, ekkor Magyarországon még nagyon kevés webszerver működött, ezek is szinte kivétel nélkül mind az akadémiai szférában.

Elhatároztuk, hogy mi is elkészítjük a tanszék saját honlapját. Valamikor 1995 tavaszán fogtunk a szerkesztéshez, az információk összegyűjtéséhez, s ez a folyamat több hónapon át tartott. Nagyon nehezen tudtunk megbirkózni a webszerver számítógép beüzemelésével kapcsolatos technikai problémákkal. A rendszergazda már ekkor is tanszéki kollégám, Kovács Béla volt (aki csak 1996 nyarán szerezte meg a térképész diplomáját, tehát ekkoriban épp végzős hallgató volt), aki szorgosan próbálta a különféle szerverprogramokat az Internetről letölteni és üzembe helyezni. 1995. X. 4-én indult el a kísérleti üzem, és a hónap végétől működött igazán élesben a szerver (ekkortól lett publikus a cím, de eleinte a felhasználók száma még nem volt jelentős). Még 1995 decemberében lecseréltük a webszerver programot, mert az ún. image map funkció, amely térképek megjelenítésekor is hasznos volt, a korábbi változatban – minden igyekezetünk ellenére – nem működött: az ún. CERN http démonról áttértünk az NCSA-ra.

1996-ban a honlapunk a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program www versenyén a non-profit szféra legjobb tartalomszolgáltatója címet nyerte el. Díjként, mint a honlap szerkesztője, egy franciaországi informatikai konferencián vehettem részt.

1996-ban a honlapunkon lévő információ mennyisége meghaladta a 100 MB-ot.

A lazarus első hardvere egy olyan Sun munkaállomás, amelyet a tanszékünk kapott

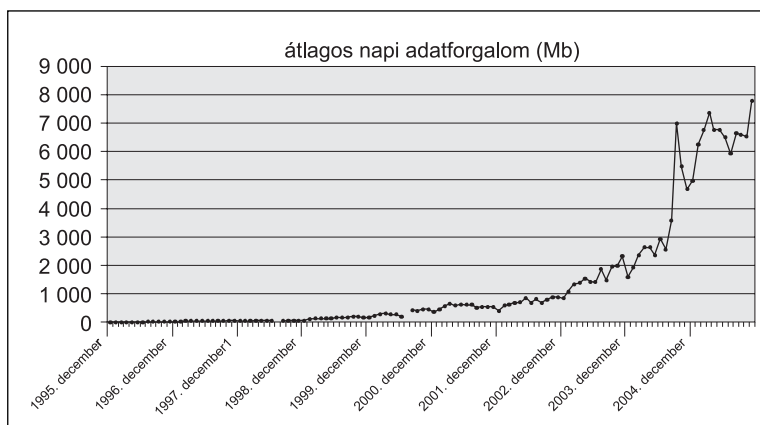
egy másik, anyagilag sokkal jobb lehetőségekkel rendelkező tanszékétől. A gép a lehető legkisebb teljesítményű Sun gép volt, olyan kicsi merevlemezzel (170 MB), hogy még az operációs rendszert sem lehetett rá teljes terjedelmében feltelepíteni. Tehát, ha webszerverként akartuk használni, akkor mindenképpen szükség volt a háttértár bővítésére. A hardver változásai:

Gép, processzor	Háttértár	Memória	Idő
Sun SPARCclassic	1 GB (SCSI)	16 MB	1995. X. 4–
Sun SPARCclassic	2*1 GB (SCSI)	24 MB	1996. XI. 25–
PC III 450 MHZ	9+17 GB (SCSI)	256 MB	2000. VII. 4–

Az operációs rendszer mindig valamilyen UNIX volt, eleinte Solaris (a Sun-on), később Linux. A webszerver program az első hónapok után Apache volt.

Mint látható, a lazarus mostani hardvere már igen csak elavult, a merevlemez lassan megtelik (jelenleg kb. 6,2 GB-nyi tartalom van a webszerveren), a gép memóriakapacitása ma már a piacon kapható legolcsóbb PC-vel azonos, a processzor sebessége megmosolyogtató a maiakhoz képest, de még egy ilyen hardver is képes a jócskán megnövekedett igények kiszolgálására. 2006-ban minden bizonnyal lecseréljük a lazarus hardverét, hogy jobban megfeleljen a kor követelményeinek.

A lazaruson a kezdetektől használtunk statisztikai programokat, így folyamatosan nyomon követhető a 10 éves fejlődés, amely sokkal inkább az Internet használók hazai számának alakulását mutatja, mint a lazarus tartalmának fejlődését. Ismert, hogy Magyarországon az egyik legalacsonyabb az Európai Unió tagországai között az Internet használók

aránya, így várhatóan a hazai felhasználók jelentős növekedése várható a közeljövőben.

A lazarus legnépszerűbb oldalai a Magyarország autótérkép, melynek naprakészen tartását sajnos nem tudjuk vállalni, de szerencsére már léteznek megbízható hazai térképszerver szolgáltatások. Szintén nagy igény van térképészeti oktató játékokra is, egy volt hallgatónk diplomamunkaként létrehozott alkalmazása után az Oktatási Minisztérium is érdeklődik.

A lazarus egy tekintetben nagyon keveset fejlődött az elmúlt 10 év alatt: az oldalak kinézete alig változott, ebből a szempontból sajnos eljárt felette az idő. Számunkra ugyan mindig is a tartalom volt az elsődleges fontosságú a külalakkal szemben, mostanra azonban a hatalmas adatmennyiség miatt már túlságosan nagy energiát emésztene fel a teljes honlap áttervezése. Ma már erre a célra vannak megfelelő eszközök, de 1995-ben még nem léteztek ilyen szoftverek.

Napjainkra a web a köznapok része lett, ez ma már egyre inkább alapkövetelmény és nem extra szolgáltatás, nemcsak az egyetemi tanszékek, hanem a térképész cégek számára is szinte létfontosságú a webes jelenlét.

A nagy keresőprogramok (Google, Yahoo) a találatok rangsorolásánál azt is figyelembe veszik, hogy az adott honlap mióta működik folyamatosan. Ebben a tekintetben a lazarus.elte.hu a hazai honlapok között verhetetlen, hiszen ez volt az első hazai térképészeti honlap. Szerencsére mára már sok olyan hazai szolgáltatás van a weben, melynek célja az érdeklődők kiszolgálása, hiszen a webes térképek nagyon keresett tartalmak az Interneten.

Zentai László egyetemi docens
ELTE Térképtudományi
és Geoinformatikai Tanszék

A FELÚJÍTOTT CSORNAI KÖRZETI FÖLDHIVATAL ÁTADÁSA

2005. október 14-én ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésének a Csornai Körzeti Földhivatal felújított épületét.

Az épület 1975-ben épült irodák és lakások céljára. A földhivatal 1980-ban költözött a társasház második, legfelső szintjére, az elmúlt időszakban itt felújításra nem került sor. Az iroda funkcionálisan nem felelt meg egy korszerűen működő földhivatal feltételeinek, az itt dolgozók számára hiányoztak az optimális munkakörülmények, megközelíthetősége gondot okozott az időseknek és a mozgáskorlátozottaknak.

A hivatalt is magában foglaló épület hő- és csapadékszigetelése elavulttá vált, homlokzata felújításra szorult.

2002-ben sikerült egy olyan építési vállalkozóval kapcsolatba lépni és megállapodni, aki elvállalta a hivatal átépítését, valamint – a tetőtér ingyenes átengedése ellenértékéért – a teljes épület és a lépcsőház felújítását, a bejárati ajtó cseréjét.

2003-ban elkészültek a kiviteli tervek, és megkezdődött a tetőtér beépítése (8 lakás kialakítása), valamint a homlokzat szigetelése és burkolása.

Közben, 2004-ben, az itt dolgozó földhivatali kollégák véleményének figyelembevételével elkészült tervek alapján megkezdődött a földhivatali szint átalakítása és felújítása is, amely magába foglalta az ablakok, a teljes elektromos- és vízvezeték hálózat cseréjét, valamint az irodai célok szempontjából optimális helyiség szerkezet, továbbá az ügyfélfogadó helyiség kialakítását. E mellett az elavult bútorzat és számítógép park is megújult.

A földhivatali felújítása 16 millió forintba került, amely összeg a 2003. évi pénzmaradványból állt rendelkezésre. Az épületbe beépített személyfelvonó létesítését 4 millió forinttal a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatta, a még hiányzó 2,1 millió forintot pedig a Győr-Moson-Sopron Megyei Földhivatal a dologi előirányzata terhére fedezte.

A felújított épület és hivatal átadása alkalmából szervezett ünnepségen részt vett az FVM részéről *dr. Berczi Norbert* helyettes államtitkár és *Horváth Gábor* főosztályvezető-helyettes, megjelentek továbbá Csorna város jegyzője, a megyei földhivatalok hivatalvezetői Veszprém és Vas megyéből, valamint Győr-Moson-Sopron megye körzeti földhivatal-vezetői. Először *Bolla Gyula*, a Győr-Moson-Sopron Megyei Földhivatal hivatalvezetője köszöntötte az ünnepség résztvevőit, és röviden ismertette a felújítás történetét. *Dr. Berczi Norbert* avatóbeszédében hangsúlyozta, hogy a földhivatalokkal szemben je-

lentősek a társadalmi elvárások. Ezért is külön öröm, hogy Csornán szintén sikerült egy minden tekintetben modern, a XXI. századi követelményeknek megfelelő földhivatalt kialakítani. A Csornai Körzeti Földhivatal vezetője köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik az épület és a hivatal felújításában részt vettek. Az ünnepséget zenés műsor zárta.

Bakody Attila hivatalvezető

MFTVE KÖZGYŰLÉS

A Magyar Földmérési és Térképészeti Vállalkozók Egyesülete /MFTVE/ 2005. október 27–28-án tartotta Dobogókőn az őszi közgyűlését és ezzel együtt szakmai fórumát.

A közgyűlés tárgya az Egyesület tevékenységével kapcsolatos ügyek, a Tagságot érintő problémák megtárgyalása volt. Ezzel egy időben az Alapszabálynak megfelelően egy évre az új, soros elnök bejelentésére is sor került Várnay György személyében. Ismét megerősítésre került annak szükségessége, hogy a Mérnöki Kamara és az MFTVE szorosan működjenek együtt a földmérési tevékenységre vonatkozó jogosultságok végrehajtásának és ellenőrzésének tekintetében.

A szakmai fórumon részt vett Tóth Sándor vezető főtanácsos az FVM és Simon Sándor igazgató az NKP Kht. részéről. Tájékoztatót adtak az ágazat és a kataszteri program helyzetéről, valamint az eddig elkészült DAT-os állományok értékesítéséről, tekintettel arra, hogy a vállalkozások ezt a szakma jövőjét tekintve leginkább lényeges kérdésnek tartják. A fórum résztvevői megvitatták a vállalkozókat érintő aktuális kérdéseket, a várható állami költségvetési keretből finanszírozandó munkák jövőbeni alakulását.

Észrevételezték az Egyesület tagjai, hogy a fennálló szakmai utasításokat az egyes földhivatalok különbözőképpen értelmezik.

A vállalkozók nehezményezik, és ellentmondásosnak tartják a földhivatalok és a Földmérési és Távérzékelési Intézet bevételi tevékenységét. Ezért is fontosnak tartották az MFTVE tagjai az ingatlan-nyilvántartás tartalmát nem érintő sajátos célú földmérési és térképészeti munkák szakmai szabályzatának és utasításainak módosítását és aktualizálását, mellyel kapcsolatosan 2005 elején az Egyesület intézkedést kért a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztertől, egyben felajánlotta közreműködését, melynek eredményeként ajánlásokat és tervezeteket kíván készíteni.

*Ringhofer János
titkár*

SZAKMÉRNÖKI ZÁRÓVIZSGÁK A GEO-BAN

Három szakmérnöki képzésünk záróvizsgájára került sor november elején.

A geoinformatika szakon 14 fő vizsgázott, közülük hárman az EMGIŠc, European Masters in GI Science, a Térinformatika európai mestere cím utolsó felvételét, az angol nyelvű védést is most teljesítették. Ehhez a Bizottság kiegészült Salzburgból prof. dr. Josef Strobl kollégával, aki az egyetemi szobájából követte Internet segítségével a védést, és tette fel kérdéseit.

A végzettek: Balogh Ákos, Bércesné Mocskonyi Zsófia, Bozó Gábor, Czákó László, Felker Gábor, Homajovszki László, Komáromi Tamásné, Kovács Péter, Nagy Frigyes Vince, Nagy Miklós, Nász Zoltán, Parlag Beáta, Tóth Csaba és Vörös Tamás.

Az Ingatlan kataszteri szakon 12 hallgató küzdött meg sikerrel a folyamatosan változó szakmai és jogi környezettel, majd megvédte záródolgozatát, és letette sikeresen a záróvizsgát.

A névsoruk: Bácsi Károly, Bagladi Géza, Békési Judit, Hal Péter, Hegyi Pál, Herczeg Judit, Jakab Zsolt, Kajtár István, Mészáros Bálint, Monek Mónika, Román Gergely és Ruszkai Jusztiina.

Egy héttel később került sor az Építési geodézia szak záróvizsgájára. Ez a különleges szakterület eleve magában hordozza a szakmai érdekességek lehetőségét. Ez a 8 záródolgozat sokszínűségén és a védések szakmai elmélyültségén is jól visszatükröződött.

Az új szakmérnökök: *Brackó Péter, Egyed Sándor, Gáti Anna, Gyurasits Bence, Károlyi Attila, Nagy István, Schlett Ferenc, Tanai Ferenc.*

Tanárnak és diáknak lenni ilyen sikerek mellett egyaránt élmény. Gratulálunk a képzések minden résztvevőjének!

Dr. Szepes András

FÖLDMÉRŐ „DÉLELŐTT” PEST MEGYÉBEN

Az MFTTT Pest megyei csoportja december elsején – immár negyedik alkalommal – szervezte meg a megyei földmérő nap elnevezésű rendezvényét, a MTESz Budapest Fő utcai székházában. A program, mely időben csak négyórás volt, viszont tartalmában – a felvázolt jövőképből és a megválaszolt kérdésekből adódóan – több napra is elgondolkodtatta a megjelent vállalkozókat, földhivatali dolgozókat. A szervezők elképzelése, célja az volt, hogy a kataszteri munkákat készítő földmérőknek és földhivatalosoknak rálátásuk legyen a digitális adatokkal kapcsolatos megváltozott feladatokra, minőségi elvárásokra. Tájékozódjanak röviden a szakágunkat érintő várható változásokról, a KÜVET és a BEVET készítés tapasztalatairól, s egyfajta fórumot szántak a földügyben tevékenykedő szakembereknek.

Az első előadás már megmutatta, hogy jó programot választott magának az a földmérő, aki ellátogatott a rendezvényre. *Hodobay-Böröcz András*, az FVM Földügyi és Térinformatikai Főosztály földmérési

osztályvezetője közel ötven perces tájékoztatásában a földügyi szakág helyzetét, a jövőbeni feladatait és kilátásait taglalta. Különösen a költségvetéssel kapcsolatos mondandóját hallgatták feszült figyelemmel, „dermedt” csendben a jelenlévők. A dermedt jelző nem túlzás!

A következő előadó – *Bartos Ferenc*, az MFTTT főtitkára – ugyan optimista hangvételű előadásba kezdett, de mondandójából érződött, hogy további óriási feladat, komoly felelősség van az szakágon, mert az egységes megyei adatbázisok, KÜVET, BEVET állományok készítéséhez felvett hitelek törlesztése elkezdődött. Hangsúlyozta, minden közreműködő legyen büszke az eddig elkészített és ezután forgalomba kerülő digitális térképekre, s azokat használja, propagálja más felhasználók felé is.

Reményi György előadásában a KÜVET készítéséről kaphattunk rövid áttekintést, majd a szünetet követően *Sebők Tamás* szakfelügyelő a megyében folyó BEVET munkákról szólt. *Hetényi Ferencné* megyei földmérési osztályvezető a megváltozott körülményekkel, digitális környezettel kapcsolatos szolgáltatásokról informálta a hallgatóságot, *Halász Imre* váci földmérési osztályvezető pedig konkrét adatszolgáltatásról és változásvezetésről tartott előadást.

Az elhangzottakkal kapcsolatos kérdésekre őszinte és egyben elgondolkodtató válaszok születtek. Megfogalmazódott az az igény, hogy szükséges lenne a körzetekben tevékenykedő vállalkozók és földhivatali dolgozók gyakoribb, első kézből történő tájékoztatására.

A rendezvényt – tartalmas voltára tekintettel – nem többfogatásos munkaebéd zárta, hanem néhány szendvics és néhány pohár vörösbor s idővel egyre több – a jövőt illető – optimista megnyilatkozás.

Posta Botond,
a Váci Körzeti Földhivatal hivatalvezetője,
az MFTTT Pest megyei csoportjának titkára

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság programjairól, híreiről rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.

Címünk:

www.mfttt.hu

MFTTT vezetőség